

M**K****B****T
Á
J
É
K
O
Z
T
A
T
Ó**

*A Társulat
minden tagjának, csoportjának
boldog és eredményes új évet
kívánunk!*

PROGRAMOK
RENDEZVÉNYEK
BESZÁMOLÓK
JELENTÉSEK
RÖVID CIKKEK
KÖZLEMÉNYEK
HÍREK
HIRDETMÉNYEK

2003.**január—február**

Dr. Müller Pál,

Társulatunk tagja „A zátonylakó tízlábú rákok fejlődése a jurától a neogénig” c. értekezését 2002. november 12-én sikerrel megvédte, s ezzel az MTA doktora tudományos címet elnyerte.

Dr. Fodor István,

az MKBT tiszteletbeli tagja (egykori elnöke)
2002. december 13-án MTESZ Díjban részesült.

Az elismerésekhez mindkettőjüknek szívből gratulálunk és további sikeres tudományos munkásságot kívánunk.

Balázs Dénes sírköavatása

Dr. Balázs Dénes világutazó földrajztudóst, a barlangtudományok kimagasló művelőjét, Társulatunk alapító tagját, Karszt és Barlang folyóiratunknak alapítóját és haláláig főszerkesztőjét, Érd város díszpolgárát 1994-ben bekövetkezett elhunytakor az Érdi Központi Temetőben a város által adományozott díszsírhelyre temették. Sírjára a város síremléket állított, Balázs Dénesnek nagy mészkőtömbbe illesztett bronz domborművű arcképét, Domonkos Béla szobrászművész alkotását. A síremlék ünnepélyes avatására 2002. szeptember 19-én délután került sor a Bukovinai Székely Népdalkör közreműködésével. Beszédet mondott Harmat Béla polgármester, dr. Papp-Váry Árpád, a Magyar Földrajzi Társaság elnöke, dr. Kubassek János, a Magyar Földrajzi Múzeum igazgatója, Társulatunk nevében dr. Dénes György, az MKBT tiszteletbeli elnöke emlékezett Balázs Dénesre, és helyezte el a síron a Társulat koszorúját.

D. Gy.

A Mecseki Karsztkutató Csoport korelnök tagja, Molnár István erdőmérnök Sopronban az egyetem ez évi tanévnyitóján gyémánt diplomáját vette át. Pista bácsi a csoport közösségében igen jelentős munkát végzett a mecseki forráskataszter elkészítésében. Korát meghazudtolva jelenleg is igen aktívan tevékenykedik adatgyűjtésének feldolgozásán. Az MKCS tagsága és az MKBT vezetősége jó egészséget kíván neki ez alkalomból.

Rónaki László

MKBT TÁJÉKOZTATÓ

Megjelenik minden páratlan hónap elején (lapzártá: minden páros hónap 10-én)

Kiadja a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat

1025 Budapest, Pusztaszeri út 35.

Tel.: 346-0494, tel./fax: 346-0495. E-mail: mkbt@axelero.hu

Szerkesztő: Fleck Nóra. Felelős kiadó: Börcsök Péter

A tájékoztató számára leadott cikkek, anyagok tartalmáért a szerzőik felelősek.

Floppyn és e-mail-en érkező anyagokat Win 98/Office 2000 ill. Win 95 /6.0 formátumban tudunk fogadni.

PROGRAMOK, RENDEZVÉNYEK

Barlangi kiválások előadássorozat

a Szemlő-hegyi-barlang fogadóépületének (II. Pusztaszeri út 35.) vetítőtermében

Január 13. 17⁰⁰

Kraus Sándor: Cseppkövek – függő, álló, kérgező formák

Január 27. 17⁰⁰

Kraus Sándor: Cseppkövek – állóvízi- és patak-kiválások, gyöngyök

Február 10. 17⁰⁰

Szunyogh Gábor dr.: A Béke-barlang gátjai

Február 24. 17⁰⁰

Kraus Sándor: Rostos-tűs kiválások és gipszek

Március 10. 17⁰⁰

Kraus Sándor: Borsókövek és rokonaik

Március 24. 17⁰⁰

Takácsné Bolner Katalin—Kraus Sándor: Nem CaCO₃-anyagú kiválások

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

CHOLNOKY JENŐ KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÁSI PÁLYÁZAT 2001—2002. ÉVI EREDMÉNYEI

A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat keretén belül működő barlangkutató csoportok, személyek által a barlangokban végzett feltáró és tudományos munka dokumentálásának fellendítése, a dokumentáció színvonalának emelése, a KöM TvH Barlangtani Osztálya barlangnyilvántartási rendszerének fejlesztése, valamint a 13/1998. KTM rendeletben foglaltak teljesítése érdekében a Környezetvédelmi Minisztérium a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulattal közösen 2001/2002-ben is meghirdette az immár hagyományos Cholnoky Jenő Karszt- és Barlangkutató Pályázatot a Környezetvédelmi Alap Célelőirányzat terhére.

A két éves időszakot átfogó pályázatra az utóbbi évekhez képest öröndetesen sok, összesen 30 pályamunka érkezett be a megadott határidőig. Az egyéni kategória bevezetése óta ez volt az első alkalom, amikor az egyéni pályázatok száma meghaladta a csoportos pályázatokét: **egyéni kategóriában 17, csoport kategóriában 13 pályamű érkezett.**

Az 5 tagú bíráló bizottság (a KöM-TvH képviselőjében Dr. Demeter András, a MKBT képviselőjében Börcsök Péter, dr. Korpás László, Maucha László és Szablyár Péter) a csoportjelentéseket a pályázati kiírásban megadott szempontok szerint pontozva, az egyéni pályázatokat pontozás nélkül egyedileg értékelve az alábbi döntéseket hozta:

CSOPORT KATEGÓRIA

I. díj – 350 000 Ft

Alba Regia Barlangkutató Csoport (93 pont)

A csoport 1999-től 2001-ig terjedő tevékenységéről számot adó, kitűnően szerkesztett pályamunkát a bíráló bizottság minden témakörben maximális vagy ahhoz közeli pontszámra értékelte. A Tési-fennsík, Zirc környékén, a Kőrös-hegyen és a Gánti-barlangban végzett eredményes feltáró kutatásaik mintaszerűen dokumentáltak, akárcsak a terepbejárásaik során feldolgozott számos további barlang és más karsztobjektum. A jó minőségű fényképek és számítógépes ábrák tömege mellett különösen elismerésre méltó, hogy a csoport tudományos tevékenységét is a kollektív munka jellemzi: a változatos témakörökben gyűjtött értékes adatok feldolgozásában szinte minden csoporttag önálló anyaggal vesz részt.

II. díj – 250 000—250 000 Ft

Bekey Imre Gábor Barlangkutató Csoport (81 pont)

A csoporttól megszokott magas színvonalú pályamunka ez alkalommal elsősorban a Pál-völgyi-barlangban végzett tervszerű és tudatos feltáró tevékenység bemutatásával nyújtott kiemelkedőt, melynek eredményei nem csupán további 300 m-rel növelték annak hosszát, de végül elvezettek a Mátyás-hegyi-barlanggal való összeköttetés megteremtéséhez is. Tudományos tevékenységükből főként a hosszú évek óta folytatott denevérmegfigyelések eredményei, valamint a Pál-Mátyás összekötés technikai hátterének ismertetése emelendő ki, mely utóbbi mások számára is hasznosítható tanulságokat szolgáltat. Dokumentációs anyaguk korrekt, de – főleg a fényképek tekintetében – most szerényebbnek minősíthető.

MKBT Vulkánszeleológiai Kollektíva (80 pont)

A két vastkos, 326 illetve 284 oldal terjedelmű kötetből álló pályamunka fő erősségét – a kollektíva hagyományainak megfelelően – a rendkívül részletes térkép- és fotóanyaggal illusztrált dokumentációs tevékenység alkotja, amellyel példa értékűen egészítik ki évről-évre a korábban kataszterezett területek anyagát. Ugyancsak dicséretes a változatos (genetikai, zoológiai, botanikai, klimatológiai, történeti és már) témaköröket feldolgozó – jóllehet gyakorlatilag egyetlen személy munkáját tükröző – tudományos tevékenység, valamint a kollektíva feltáró munkájának fokozatos erősödése is. Kár, hogy az igényes megjelenítésű pályamunka számítógépes szerkesztését még nem sikerült megoldani.

III. díj – 200 000—200 000 Ft

Pécsi Tudományegyetem Barlangkutató Egyesülete (79 pont)

A kitűnő szerkesztésű, szépen illusztrált pályamű az egyesület 4 éves munkájának eredményeit foglalja össze. A kidolgozás különösen a tudományos tevékenység területén példa értékű a főként a Villányi-hegység területére és barlangjaira vonatkozó földtani, üledékföldtani és fejlődéstörténeti értékeléseket céltudatosan megválasztott, sokoldalú anyagvizsgálatokkal és bőséges illusztrációs anyaggal támasztják alá. Bár ezekhez képest a feltáró tevékenység eredményei szerényebbek, azok térképi és fotódokumentálását ugyancsak magas színvonalon végezték el.

BEAC Barlangkutató Csoport (78 pont)

A pályamunka kiemelkedő értéke a több hazai és külföldi karszterületen céltudatosan megtervezett, előkészített és lebonyolított feltáró tevékenység részletes ismertetése. Ezek eredményei közül kiemelkednek a magyar barlangkutatók eddigi legnagyobb szabású külföldi vállalkozásában, a Gortani-rendszer kutatásában elért sikerek; amelyek dokumentálása is példás, s dicséret illeti a csoport oktató tevékenységét is. A jelentéshez csatolt további jelentős térkép-anyag azonban – a TvH megbízásából végzett munkaként – a pályázati kiírás értelmében nem volt értékelhető; s változatlanul szerény a csoport tudományos aktivitása is.

Különdíjak – 100 000—100 000 Ft

Tudományos tevékenységért

Gerecse Barlangkutató és Természetvédelmi Egyesület (e témában 25 pont)

A pályázati anyag az egyesület évkönyvének csupán a tudományos munkákat ismertető fejezetét tartalmazza, e tekintetben azonban a csoportos pályázatok közül a legteljesebb. A bemutatott földtani, vízkémiai, klimatológiai, zoológiai, paleontológiai és régészeti eredmények tervszerű, szerteágazó és alapos tevékenységet dokumentálnak, melynek kiemelkedő eleme a Gerecse barlangjaiban évek óta folytatott, s így értékes adatsorokat szolgáltató denevér-monitorozás.

Dokumentációs tevékenységért

Bakony Barlangkutató Egyesület (e témában 20 pont)

Az egyesület 2000. évi tevékenységét bemutató, összesen 63 pontot elért pályamű kimagasló értéke a dokumentációs fejezet. A „Lista a Bakony barlangjairól” címet viselő, különféle összeítő táblázatokkal is kiegészített 75 oldalas tanulmány jóval több egy egyszerű listánál; az abban foglalt adattömeg jelentősen elősegíti a térségre vonatkozó közhiteles barlangnyilván-tartás előkészítő munkáit.

Feltáró tevékenységért

Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesület (e témában 20 pont)

Az orfűi Vízfő-forrás barlangrendszerének feltárására irányuló, tervszerűen végzett és jól dokumentált kutatómunkájukért, amely a Trió-barlang esetében jelentős előrehaladást is eredményezett. Ugyancsak nyilvános elismerésre méltó – bár e témakörben különdíj kiadását a pályázati kiírás nem teszi tesz lehetővé – a csoportéletem belül az egyesület természet- és környezetvédelmi nevelési programja is.

Styx Barlangkutató Csoport (e témában 19 pont)

A több helyszínen végzett, szemléletesen dokumentált, s különösen a Döme-barlang esetében jelentős eredményeket hozó feltáró munkáikért; amelyek mellett külön dicséretes a csoport szakmai munkájában még a benyújtott két kötet viszonylatában is érzékelhető fokozatos fejlődés.

A feltáró és tudományos témakörökben elért teljesítményért

Plózer István víz alatti Barlangkutató Szakosztály (e témákban 16—16 pont)

Akik 11 hazai és külföldi barlangban végeztek – zömmel különösen nehéz körülmények között – korrektül dokumentált feltáró kutatásokat és különféle, a kutatott barlangok vízszint-változásaira, áramlásviszonyaira, üledékkitöltésére és élővilágára vonatkozó megfigyeléseket.

Pro Natura Karszt- és Barlangkutató Egyesület (e témákban 15 ill. 16 pont)

A Mecsek több barlangjában – így különösen a Pietró-barlangban és a jelentős műszaki előkészületeket igénylő Mészégető-források-barlangjában – végzett sikeres és szakszerűen dokumentált feltáró kutatásokért; valamint tudományos tevékenységük közül kiemelten a célirányosan végzett radontranszport- és ásványtani vizsgálatokért.

Könyvjutalom

a formális jelentéskötelezettség szintjét meghaladó pályamunkákért

Meteor TTE Baradla Barlangkutató Csoport

kiemelve a rudabányai Andrásy-altáró másodlagos kiválásformáinak jól dokumentált feldolgozását.

Acheron Barlangkutató Szakosztály

kiemelve a Pálvölgyi-Mátyáshegyi-barlangok összekötésében való aktív közreműködés szöveges- és fotodokumentálását.

EGYÉNI KATEGÓRIA

A díj fokának meghatározása nélkül.

150 000 Ft pénzdíj:

Kraus Sándor: *Barlángföldtan c. munkája*

A szerző önálló kiadásában megjelent 210 oldalas pályamunka a témakör kitünő összefoglalását nyújtja. A logikus felépítésű, lényegre törő stílusú, több mint 100 jól sikerült ábrával illusztrált könyv a kezdő és gyakorló barlangkutatók számára egyaránt hiánypótló alapmunka, mert az eddigi művek és oktatási jegyzetek egyike sem foglalta össze ennyire egységes szemlélettel a kutatáshoz nélkülözhetetlen elméleti és gyakorlati ismereteket.

100 000—100 000 Ft pénzdíj:

Szatyor Miklós: *Európa denevérei c. munkája*

A szerző 142 oldal terjedelmű, számos ábrával és jó minőségű színes fényképfelvétellel illusztrált könyve a hazai denevérfaunáról ad – európai kitekintést is tartalmazó módon – átfogó képet az olvasó számára. Bár szakkönyvként nem kifogástalan, hiánypótló jellege vitathatatlan: jelenleg ez az egyetlen olyan mű, ami a nagyközönséghez szólóan, magyar nyelven ad tájékoztatást a témakörrel; így jó szolgálatot tesz a hazai denevérvédelemnek is.

Kékesi Ilona: *A Karszt- és Barlangban 1986-tól 1997-ig megjelent cikkek bibliográfiája c. munkája*

A 458 irodalmat feldolgozó, 43 oldal terjedelmű egyéni pályamű áttekinthető, pontos munka; amihez remélhetőleg a zárzóban felvázolt folyóirattörténeti és -szerkezeti elemzés is el fog készülni. A szerző alkalmazkodva a Karszt és Barlang már elkészült bibliográfiájához, annak folytatását készítette el úgy, hogy a rendszer felborítása nélkül egy hasznos újítást is bevezetett. Kár, hogy e hiánypótló munka nem igényesebb borításban került benyújtásra.

Dezső Zoltán és szerzőtársainak a barlangi radonkutatások témakörében publikált 5 tanulmánya

A pályázó részben Molnár Lajossal illetve Hakl Józseffel közösen készített 5 tanulmánya hasonló témaköröket dolgoz fel (a címek: *Barlangi radon eredetének vizsgálata; Barlangkutatás radonnal; Barlangi kőzetek radon exhalációja; Radon koncentráció és barlangi klíma kapcsolata; Barlangi klíma és radonviszonyok kapcsolata*), de mindegyikük tartalmaz az előzőekhez képest újabb eredményt is. Ezek közül kiemelkedő jelentőségű annak igazolása, hogy a barlangi levegő radontartalma valójában a barlangi agyagos üledékekből származik.

Kovács Jenő: *Erdély, ill. Pireneusok c. videofilmjei*

Az Ariadne Karszt- és Barlangkutató Egyesület külföldi túráiról készült két, 18 ill. 25 perc terjedelmű videofilm közel sem csak a szakmabeliek számára élvezhető alkotás. A néző szinte az akciófilm-szerűen pergő események részesének érezheti magát, ami bemutatott, extrém barlangi körülmények között technikai bravúrként értékelhető. Az aláfestő zene – bár nem pótolja teljesen a helyszíni hanghatások hiányát – ugyancsak jól megválasztott. Remélhetőleg további alkotásai közt olyan film is lesz majd, ahol a barlang nemcsak a háttér szerepét tölti be.

Rónaki László: *A Villányi-hegység és a Beremendi-rög barlangjai c. munkája*

A pályamű gerincét – egy, a Kovácsszénájai Füstös-likak kutatástörténetét és barlangtani viszonyait taglaló rövidebb tanulmány mellett – a Villányi-hegység és a Beremendi-rög barlangjait bemutató, 128 oldalas kiadvány alkotja, melyben a szerző főként a saját, több évtizedet átfogó barlangkutató munkássága alapján foglalja össze a témakörre vonatkozó ismereteit. Ezen adatok könyv formájában való közzététele hézagpótló szerepet tölt be; egy esetleges újrakiadás esetén azonban az elavult stílusú barlangtérképek, a gyengébb belső fotók és az önkényesen használt barlangkataszteri felosztás bizonyos átdolgozást igényel.

80 000—80 000 Ft pénzdíj:

Molnár Lajos - Dezső Zoltán: *Barlangi terek kutatása radon segítségével; Radon viszonyok a Baradla-barlangban; A Baradla-barlang Aggteleki oldalának légkörszéke radonmérések alapján c. tanulmányai*

A Molnár Lajos által benyújtott pályamű a szerzőpáros három további publikációját tartalmazza. Az objektív méréseken alapuló tanulmányok nem csupán egy konkrét barlang – a Baradla – radonkoncentráció-viszonyainak térbeli eloszlásáról nyújtanak korrekt áttekintést, de az adatok szezonális változásainak értékelésével pontosítják az annak légkörszékeire vonatkozó ismereteket is; sőt az évszakos és napi periodicitásban kimutatható, a modellezhetőől eltérő változások jelentősek lehetnek a feltáró kutatások szempontjából is.

Supák Éva: *In vivo radon dozimetria lehetőségeinek vizsgálata c. szakdolgozata*

A KLTE Izotópalkalmazási Tanszékén készült, 33 oldal szövegterjedelmű szakdolgozatban a végzős fizikus hallgató szerző szabatosan és igen világosan foglalja össze a radonnal, a sugárhatásokkal és annak mérési módszereivel, eszközeivel kapcsolatos ismereteket. A Hajnóczy-barlang kutatóin in vivo módon végzett kísérletei hazai viszonylatban újszerűek, és kitűnő az eredmények szöveges, grafikus és táblázatos bemutatása is; apróbb hiányosságként egyedül a szemléltető ábrák és fényképek nyújtotta lehetőségek kihasználatlansága említhető.

Szenti Tamás—Eszterhás István: *Magyarország nemkarsztos barlangjainak irodalomjegyzéke c. munkája*

A Szenti Tamás által benyújtott, 1000 irodalmat feldolgozó, 102 nyomtatott oldal terjedelmű pályamű hatalmas volumenű és időigényű bibliográfiai munka. A maradéktalan elismerést azonban több tényező is hátráltatja: így a címben jelzett tartalommal ellentétben a címleírások jelentős része mesterséges üregekre vonatkozik; a barlangi névmutató hivatkozásai nem következetesek; s előfordul olyan hivatkozás is, ami a címleírásban nem található meg. A pályamű használhatóságát a bekötés hiánya ugyancsak csökkenti.

Ifjúsági különdíj – 70 000 Ft

Kardos Annamária: *A Gellért-hegy természetes és mesterséges üregei és barlangjai c. dolgozata*

A középiskolai pályázatra készült tanulmány a „felnőtt mezőnyben” is megállja a helyét. Nem csupán a tágabb térség földtani és barlangtani viszonyairól és a Gellért-hegy üregeinek eddigi kutatásáról nyújt szakszerű és szépen illusztrált áttekintést, de azt eredeti, új kutatási eredményekkel, eddig ismeretlen irodalmi források alapján megtalált további barlangok anyagával egészíti ki; így munkája az itteni kutatások újraindításához is alapot szolgáltat.

40 000—40 000 Ft pénzdíj:

Sásdi László: *A Pilis karsztjának fejlődéstörténete valamint Gázbuborékok szerepe a barlangok kialakulásában c. tanulmányai*

A pályaművet két eltérő mélységű publikáció alkotja. A Pilis karsztjának fejlődéstörténetét összefoglaló tanulmány érett, jól dokumentált és szépen illusztrált munka. A szerző által vázolt modell jól ötvözi a térség földtani fejlődéstörténetéből és a saját megfigyelésekből levonható következtetéseket, így e témában Leél-Össy Sándor munkásságának érdemi folytatását képviseli. A második tanulmány jóval kevésbé kiforrott munka, a már az elhangzásakor is vitatott elméleti megfontolásokon nyugvó modell inkább csak gondolat-ébresztőként értékelhető. Az összkép alapján ez esetben a kevesebb több lett volna.

Gila Csaba: *Barlangjárat jelleg vizsgálata vízfestéssel a nyugat-mecseki karszton c. szakdolgozata*

A József Attila Tudományegyetem Éghajlattani és Tájföldrajzi Tanszékén készített 42 oldalas diplomamunka a Vízfő-forrás még ismeretlen barlangrendszerének kimutatásával foglalkozik klasszikus vízfestési eljárások felhasználásával. Az igényesen felépített – bár az ábrákhelyezések tekintetében nem szerencsésen tagolt – dolgozat az eredmények helyes érté-

kelésével és a belőlük levont, ugyancsak helyes következtetésekkel értékes adalékokat szolgáltat a térség alatt feltételezhető barlang további kutatásához is.

Rabitovszky Alice: *Barlangok titkai – komplex fejlesztő program (vak) gyermekek számára* c. munkája

A dolgozat egy hazánkban egyedülálló, s ötlet-szinten is elismerésre méltó kezdeményezés gyakorlati lebonyolításának lépéseiről számol be; amelynek sikerességét közvetlenül az érintettek – azaz a program keretében a barlangok világával egy kiépítetlen barlangszakaszon is megismertetett vak gyermekek – reakciói tanúsítják. E megoldhatatlannak tűnő feladat megvalósításának mikéntje még sokkal részletesebb módszertani ismertetésre, sőt komoly pszichológiai értékelésre is érdemesíthető.

Hazslinszky Tamás: *Barlangok a szépirodalomban - I. Költemények* c. munkája

A barlangokkal kapcsolatos költemények összegyűjtésének szándéka nemcsak nagyszabású, de újszerű vállalkozásként is értékelhető. A könyvszerűen kialakított, jól szerkesztett jeler pályamunka – ami 20 szerző 47 versét mutatja be – azonban még csak e vállalkozás kezdetének tekinthető. Bár az összeállítás több újdonsággal is bővíti az ismert „barlangos” versek körét; a gyűjtés még számos e tekintetben is ismert költőre nem terjedt ki, sőt a már a feldolgozott szerzők (pl. Tompa) anyaga sem teljes.

30 000—30 000 Ft pénzdíj:

Futó János—Füredi Valéria—Sallay Enikő—Sásdi László: *Pszeudokarsztos jelenségek vizsgálata Korzikán* c. tanulmánya

Az igényesen kidolgozott, látványos képekkel illusztrált pályamunkában a szerzők a tafonik „öshazájában” tett rövid tanulmányútjuk során végzett megfigyeléseiket és az azokból levont következtetéseket összegzik. A dolgozat kitűnő áttekintést nyújt a téma irodalmáról, Korzika földtani felépítéséről és a vizsgált tafoni-előfordulásokról. Sajnos a kapcsolódó anyagvizsgálatok eredményeinek ismertetése és értékelése már jóval elnagyoltabb, s a publikált ismeretek alapján a tafonik genetikájára kidolgozott új modelljük sem igazán meggyőző.

Nemes Dóra: *Vizsgálatok a cseppkődegradáció témakörében* c. szakdolgozata

A Szegedi Tudományegyetem földrajz-geográfus szakának végzős hallgatója által készített szakdolgozat keretében a Baradla 5 pontján végzett rendszeres vízkémiai vizsgálatok e barlangban újszerűek és igen komoly adatbázist képviselnek. A munka értékét jelentősen rontja azonban a témakör egyoldalú, gyakorlatilag csak Jakucs László publikációira alapozott feldolgozása; amiből adódóan a földtani és barlangtani jellemzés részben elavult ill. hiányos, az értékelésben pedig nemcsak a helyszín hiányos ismeretére valló, de tárgyi tévedések is előfordulnak (pl. a gipsz oldhatatlan vegyületként való hivatkozása).

Könyvjutalom:

Kollár K. Attila: *Szemelvények a magyar bűvár-barlangkutatás történetéből* c. publikációja

A 8 oldal terjedelmű, 23 képpel illusztrált cikk olvasmányos ismeretterjesztő anyag a bűvár-barlangkutatás jelentősebb eredményeiről; ami megjelenési helyén, a SUBMARINE bűvármagazinban feltehetően éppen ezt a célt szolgálta. A dolgozat azonban pontos adatszerűséget, saját kutatási eredményeket nem tartalmaz, sőt néhány helyen téves információt is szolgáltat. Így a pályázatban hivatkozott célkitűzést, a Plózer István halálát követő időszak hiánypótló jellegű összefoglalását nem sikerült megvalósítania.

A 2003. évi Cholnoky-pályázat kiírására *előreláthatóan* a KAC-pályázatok keretében 2003. május 31. beadási határidővel kerül sor.

A csoport kategória eredményeinek összesítése

Pályázó	Össze- foglaló (0—10 pont)	Feltárás (0—25 pont)	Tudomá- nyos (0—25 pont)	Doku- mentáció (0—25 pont)	Csoport- élet (0—15 pont)	Össz- pontszám	Helyezés
ACHERON Barlangkutató Szaksztály	0	14	2	12	7	35	Könyv- jutalom
ALBA REGIA Barlangkutató Csoport	10	23	22	23	15	93	I. díj
BAKONY Barlangkutató Egyesület	10	7	17	20	9	63	Különdíj
BEAC Barlangkutató Csoport	10	23	11	19	15	78	III. díj
BEKEY Imre Gábor Barlangkutató Csoport	10	23	20	16	12	81	II. díj
GERECSE Barlangkutató és Természetvédő Egyesület	-	-	25	-	-	25	Különdíj
JPTE Barlangkutató Egyesület	10	15	22	23	10	79	III. díj
METEOR TTE BARADLA Barlangkutató Csoport	10	14	10	10	8	52	Könyv- jutalom
PLÓZER I. Vízalatti Barlangkutató Szaksztály	6	16	16	14	13	65	Különdíj
PRO NATURA Karszt- és Barlangkutató Egyesület	9	15	16	13	13	66	Különdíj
STYX Barlangkutató Csoport	6	19	12	13	13	63	Különdíj
SZEGEDI Karszt- és Barlangkutató Egyesület	10	20	9	14	15	68	Különdíj
VULKÁNSZPELEOLÓGIAI Kollektíva	10	18	18	19	15	80	II. díj

Tisztelt Kutatótársak kedves Barátunk, Támogatónk!

Az 2001. évi személyi jövedelemadó 1 %-ának

Társulatunk részére történő irányításával – közismerten szerény anyagi körülmények között működő – egyesületünk 2002. évben 428 635 Ft támogatáshoz jutott, melyet teljes egészében a tagság informálását szolgáló MKBT Tájékoztató megjelentetésére fordítottuk.

A Társulat vezetése ezúton köszöni meg mindenkinek önzetlen és a törvényi szabályozás folytán anonym támogatását.

Egyben kérjük, hogy lehetőségeitekhez mérten a 2002. évre vonatkozó adóbevallásban is az SZJA 1 %-ával a Társulatot támogassátok.

A rendelkező nyilatkozat kitöltéséhez itt adjuk meg a Társulat adószámát.

A kedvezményezett adószáma:

1	9	8	1	5	8	0	2	2	4	1
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

(A nyilatkozattal kapcsolatos tennivalókat minden adózó az APEH által megküldött adócsomagban meg fogja találni.)

VÁLASSZ MINKET ÉS GYŐZD MEG ERRŐL ISMERŐSEIDET, CSALÁDTAGJAITAT IS !

Köszönettel a Társulat vezetése

FELHÍVÁS A 2003. ÉVI TAGDÍJAK BEFIZETÉSÉRE

A Közgyűlés határozata értelmében a 2003. évi tagdíjak:

– teljes jogú 2000 Ft,

– kedvezményes (diák, nyugd., sorkatona, gyes, gyed., munkanélküli) 1500 Ft,

továbbá legalább 5000 Ft közhasznú hozzájárulás esetén lehetőség van az adományozó által megnevezett MKBT-tag (kedvezményezett) adott évre szóló tagsági díjnak megváltására.

Az egyéni és csoporttagok tagdíjbefizetését – hasonlóan az előző évekhez – ezúton is köszönjük!

Titkárság

OSZTRÁK BARLANGI BIZTOSÍTÁS

Társulatunk ez évben is központilag intézi az osztrák barlangi biztosítást (hosszabbítás ill. új belépés). Mivel a 2003-ra érvényes díjak az osztrák egyesület január közepén tartandó közgyűlésén kerülnek meghatározásra, kérjük, hogy az érintettek január 15-étől érdeklődjenek a Társulat Titkárságán. Kérjük továbbá, hogy e telefont követően, de legkésőbb január 22-ig (szerda) hozzák be a Társulat Titkárságára a telefonon megadott összeget Euroban, mert az ügyintéző Menyhárt Krisztina (tel: 06-26/380-882, 06-30/996-2247) ezt követően utazik ki a tagsági díjak rendezésére.

Titkárság

BESZÁMOLÓK, JELENTÉSEK, RÖVID CIKKEK

LUKÁCS-KUPA 2002

Ez év augusztus 22–25-én megrendezésre került az első Nemzetközi Lukács-Kupa. A magyar barlangászat egyik kiemelkedő barlangkutatójának és technikai fejlesztőjének állít emléket a vándor kupa.

Sokan nem tudják, hogy Magyarországon 1987-ben a szlovák vegyes csapat nyerte meg a kupát, ezért is gondolták a szervezők, hogy idén Ők rendezik meg a színvonalas versenyt.

A szlovákiai Jama Majku barlangkutató csoporton belül Stibrányi Gusztáv, a vándorkupa névadójának egykori barátja rendezte meg a nemzetközi versenyt, a rozsnói barlangászokkal és magyar segítőkkel egyetemben. Csehországból is jöttek pontozó bírók, így állt fel a héttagú zsűri. Tagjai: Szlovákia: Ondrej Bolaček, Gabriel Slivka, Peter Erdélyi; Csehország: Radomil Matýsek, Bohuslav Koutecký; Magyarország: Hegedűs Gyula, Bajna Bálint.

A program a következő volt:

Verseny indulása 22-én 9 órakor, a szálláshelyül szolgáló Barka falutól egy kilométerre az erdőben egy sziklafalon különböző ügyességi feladatokat kellett megoldaniuk a versenyzőknek, egykötél technika (SRT) alkalmazásával.

Első feladat egy komoly kötélpálya leküzdése időre, hibákért komoly pontlevonás járt. A legjobb idő: 10 p. 16 mp. volt (Kucsera, Kunisch).

A második feladat, bekötött szemmel csomón átszerelés, természetesen hibátlanul és gyorsan!

A harmadik és negyedik feladat mindkét versenyző leleményességén alapult, a humort sem hagytuk ki belőle. Egy fára volt felszerelve egy nagy átmérőjű csiga, és a benne lévő kötélen egyszerre kellett felmászniuk és leereszkedniük a versenyzőknek. A biztonság érdekében a kantárukat összeakasztották, nehogy előbb érkezzon az egyik, mint a másik a földre.

Utolsó feladatnak, kötéllel mellbulin segítségével saját magukat kellett fűzniük egy fán keresztül, úgy, hogy az egy rendes fűzött nyolcas és fűzött szorító nyolcas legyen. A szorító nyolcasnál verhetetlen időt gyártott a Dénes, Levente páros (11s).

Este értékelés és pontok összeállítása, a kapott eredmény a másnapi barlangi verseny sorrendje.

A barlang az Ördög-lyuk a Felső-hegy szélén, amely a szűk részeiről hírhedt. Indulás 10 órakor, a csapatok 20 percenként követik egymást. Ha egy csapat beéri a másik csapatot, akkor köteles a lassabb csapat előre engedni a gyorsabbat! Volt rá eset a versenyen, kétszer is. Három állomás volt elhelyezve a barlangban, egy vékony zsinór volt kihúzva a járatba az eltévedés elkerülése végett. A kötelek is meg voltak számozva, elsőtől az utolsóig, ez nagyon bevált. A barlangban a legjobb időt a Ferike és Csaba páros izzadta ki, komoly erőbedobással (46 perc). A barlang után egy társmentés várt a versenyzőkre, utolsó feladatként.

Számomra az az izgalom tetszett, amit a versenyzőkön láttam az eredményhirdetés előtti órákban, fogalmuk sem volt, hogy hányadikak lettek, erre nagyon vigyázott a verseny bizottsága. A pontozáson még nagyon sok múltott. Nemhiába izgultak leányok és fiúk, a tét nagy volt, a díjak mesésen komolyak voltak, a győztes csapat

100 000 forintnak megfelelő tárggyereményben részesült. 8 csapat indult, magyar leánycsapat kettő, fiúcsapat három, két szlovák páros és egy cseh leánycsapat.

Végre eljött a perc! Nagy volt az öröm, az első három csapat magyar és a leányok is győztek komoly fölénnyel. Mindkét leány csapatunk (Gáspár Vera, Vaspöri Szilvi és Borzsák Kamilla, Hajnal Ágnes) megverték a szlovák fiúkat! Pedig az egyik egy fekete öves karate csákó volt. A fiúknál Tisza Levente és Szabó Dénes kaparintották meg a serlegeket, alig bírták az ajándékaikat elvonszolni. Második helyezett Kovács Ferike és Egri Csaba duó, harmadik a Nikotin csapat, Kucsera Márton és Kunisch Péter. Negyedik és ötödik a magyar leányok csapatai. Eredményhirdetés után élő zene, minden mennyiségben. A büfé, amelyben olyan sört adtak, amiről álmodnak az emberek, finom falatokkal várták a barlangkedvelők közel 120 fős társaságát.

A verseny ideje alatt különböző túrákra volt lehetőség a környék barlangjaiban, sokan ezt az alkalmat ki is használták, összesen 80-an. Az idegenforgalmi barlangokba ingyen lehetett látogatni a regisztrációs kitűző felmutatásával. Mindezek a plusz dolgok a komoly szervezőmunkát tükrözik.

Köszönjük a rendezőknek a jó színvonalú versenyt és túrákat. Reméljük még lesz ilyen szervezésben részünk.

A verseny támogatói a következő cégek és intézmények voltak:

MEANDER — LANEX — Správa slovenských jaskýn, Liptovský Mikuláš — PLUM —
CAPRICORN — GURU (Budapest) — TENGERSZEM (Budapest).

Zsólyomi Zsolt (Frédi)

MONTELLO 2002

Ez évben is (nov. 1—3.) megrendezték Olaszországban a barlangászok találkozóját a Trevisohoz közeli Nervesa della Battaglia városkában. A hagyományos rendezvényen 2000—2500 fő volt jelen! A település ezen a hétfőn csak erről szolt, polgárőrség segítségével.

A regisztrációs díj: 18 EUR volt. A szállás saját sátorban a település lucernás földjein és füves parkolóiban volt megoldva, nagyon precízen.

Közel húsz szép épületben voltak kiállítások, vetítések, előadások. Nagy örömkre a Gortani térképén külön színezéssel voltak feltüntetve a magyarok által feltárt részek.

Videofilmekkel a vetítésekre jóval a rendezvény előtt lehetett nevezni. Fődíj: 1000 EUR. Voltak gyenge színvonalú filmek és komolyak is. Az El Sótano (-364 m) egytagú akna kimászása, művészi előadva.

Megtudhattuk, hogy a Nyugat-Kaukázusban az Arabika-hegyen a világ legmélyebb barlangjainál az összekötés hozhat új mélységi rekordot, amelyre nagy esély van!

Az előadást az Ukrán származású A. Klimchouk-tól hallhattuk, angolul.

A rendezvény névadója, Montello, közelben lévő kis hegy, a konglomerátumban képződött barlangjairól híres. Nem a barlangokért érdemes menni igazán a rendezvényre, mert ha az ember minden kiállítást meg szeretne nézni, ahhoz legalább két nap kell.

A péntek és szombat esti fő attrakció a fő sátorban volt lebonyolítva. A kb. 300x300 m-es sátorban folytak a nagy kajálások és ivások, mely este élőzenével

párosult. 2500 ember bulizik a zenére, a hangulat leírhatatlan. A sátorban körben a barlangász klubok árulják a kaját és piát, nagy hévvel.

De a sex restaurant is egész éjszaka üzemelt, teljes erőbedobással!

Csoportok beöltöztek mindenféle jelmezbe és úgy flangáltak a zenekar előtt, hangulatot teremtve. Elkelt volna egy Gubacs Öseember különműny a helyiségbe, reméljük jövőre Ők is ott lesznek!

Együttvéve, egy ilyen rendezvényt, óriási bulit nem szabad kihagyni, mi ilyet még soha nem láttunk, és soha nem felejtjük el!

Jövőre is lesz, mi ott leszünk!

Frédi

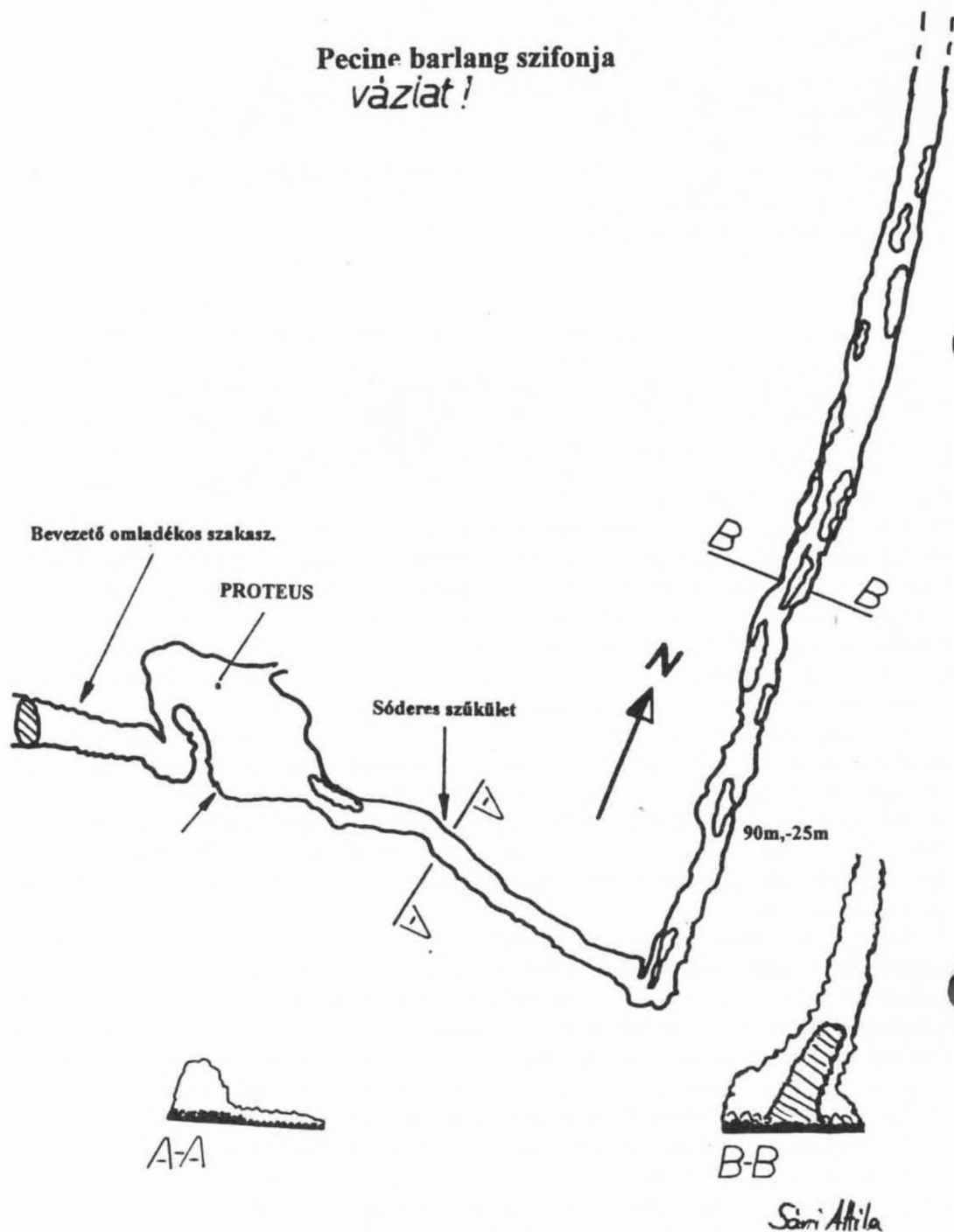
TALÁLKOZÁS A PROTEUSSZAL

Ez év júniusában E-mailt kaptam a Mexikóban élő Kamarás Norbert barátomtól. Arról értesített, hogy meghívást kaptunk egy boszniai barlangász klubtól: a környékükön található vizes barlangokat kellene felfedezni. Mivel a területen sok barlang és barlangász van, de nincs barlangi bűvár, csak feltáratlan víz alatti barlangjaik vannak. Sajnos, a jelzett időben (2002. szept. 09—11.) a Plózer csoportból csak én és Norbert barátom ért rá, de azért nekiindultunk a nagy útnak. A társaság négy főből állt: Kamarás János, Kamarás Norbert, Seybold Balázs és jómagam. Meghívóink, a Trebinje-i barlangászok a klubjukban szállásoltak el bennünket, és igen kedvesen fogadtak. Túránk első számú célpontja a Susicka Jama nevű időszakos óriásforrás. A méretei lenyűgözők, kb. 50—60 méter mély és a tetején 30—40 méter átmérőjű tölcseér. Az alján sárszifon zárja el a továbbjutást, de a szifon előtt, hatalmas kötömbök között lemászva, elérjük a kerülő járatot, ahol egy 2—3 méter átmérőjű szifon várja a lelkes bűvárokat. A forrás vízhozama az aktív időszakban eléri az 50 köbmétert másodpercenként. Norbert barátom az előző évben merült itt, és akadálytalanul eljutott 80 méter távolságra, de mivel egyedüli bűvár volt az akkori csapatban, visszafordult. Az elért legnagyobb mélység 9 méter volt. A forrás alját kötéltechnikával közelíthetjük meg, így a lecuccolás kissé fáradtságos volt. Különösen, hogy ottjártunkkor a víz átláthatatlan volt, az előző hetekben sok eső esett és ez lemosta a szakadék falát, bele a szifonunkba.

Sebaj, a következő helyszín – itt még valóban senki nem merült – a Tucevac nevű barlang tava, ez a Trebisnyica folyó mellett található (mely Trebinjén folyik keresztül), a várostól néhány kilométerre. A második világháborúban ivóvizet emeltek itt ki, a tóig a barlangon belül lépcsők vezetnek le. A víz kristálytisza, nagy reményekkel indulok merülni, Norbert biztosít. Egy terembe jutottam, ahol rengeteg iszap és hatalmas kövek zárták el a továbbjutást, óvatos mozgásom ellenére is gyorsan romlott a látótávolság. A merült idő 8 perc, a mélység 4 méter. Ezt kipipálhatjuk.

A következő lehetőség a Pecine nevezetű ponor-malom barlangja, ez egy nyelő, a bezúduló vízzel malmot hajtottak. Ilyen malmok dolgoztak a monarchia idejében, az egész völgyben. Szerencsénkre ez néhány száz méterre van a Tucevactól. Itt sem merült még senki. Megint én merülök, Norbert felszerelését már le sem hozzuk a szifonhoz. A járat 20—25 fokos szögben indul lefelé, omladékos szakasz után kis terembe jutok, a járatszelvény nagyon kényelmesen úszható, üledéktől mentes. Akadálytalanul haladok, fehér vakrákokkal és gaovica (Paraproximus ghetacdy) nevű halakkal találkozom. Hatalmas a szelvény, enyhén kanyarog, kisebb omladékos szakaszok és csőszerű járatok váltják egymást. Egy kilencven fokos balkanyar után el-

Pecine barlang szifonja vázlat!

érem a 25 méteres mélységet és azt a pontot, ahonnan a merülés kényelmetlenné válik, 90 méter távolságban egy ismeretlen járatban biztosító bűvár nélkül, negyvenes nitrox légzőgázzal. Ráfogom hát a fázásra a dolgot és visszafordulok. A visszaút eseménytelen, leszámítva a rákokat és a halakat.

A felszínen megegyezünk, hogy a következő napon támadunk, most már mind a ketten.

A bejárat kettőnknek kissé szűk, előre megyek az első teremig, ahol lerakom a tartalék nitroxot, nemsokára Norbert is megérkezik és pihog, hogy indulhatunk tovább.

Elöl megyek a kötéllel, mögöttem a társam térképező felszerelésével. A terv szerint felrajzoljuk a barlang csontvázát. Alig érem el a következő nagyobb termet, megint pihogást hallok, Norbert jelez valamit. Megfordulok és közelebb úszom hozzá. Egy furcsa gyíkszerű hófehér lényt pillantok meg, mintegy 20—25 centiméter hosszú és kívül hordja a kopolyáját.

Szeme nincs, de valahogy érzékeli a fényt, mert mikor közelebb tartom a lámpát, meglepő fürgeséggel odébb úszik néhány métert. Még sohasem láttam élőben proteust, furcsa érzés olyan barlangban merülni, ahol a hideg (10 fokos) víz ellenére ennyi élet van. Átkozom magamat, hogy nincs nálam fényképezőgép. Folytatjuk a merülést, hamar elérjük a tegnapi fordulópontomat. A nálam lévő kötéllel 140 méter hosszú, a végére érve elő kell vennem egy másikat, amin még 140 méter kötélen van. Csak úszunk, úszunk, úszunk. Körülbelül 180 méter megtétele után ismét hangjelzésre leszek figyelmes, elértük a 30 méteres vízmélységet és a nulldeko-időnk végét. Belenézek még egyszer a járatba, a 100 wattos lámpa fénye kékesen veszik a távolba, vissza kell fordulnunk. A visszaúton azon gondolkodom, vajon mindent megtettem-e, elég messzire jutottunk-e a lehetőségeinkhez képest. Talán mehettünk volna még néhány métert, talán pont azután indult volna a járat felfelé. Talán.

Mindenesetre jövőre visszajövök, komolyabb felszereléssel, ha másért nem, hát lefotózni a proteuszt.

Sári Attila

BARLANGKUTATÓK SZAKMAI TALÁLKOZÓJA

A rendezvénynek 2002. november 15—17. között a Miskolci Egyetem adott otthont, a szervezett miskolci barlangkutatás 50 éves évfordulója alkalmából. A rendezvény társrendezői az Egyetem Környezetgazdálkodási Intézete mellett az MHT Borsodi Területi Szervezete, valamint a Bükk-térség Fenntartható Vízkészletgazdálkodásáért Közalapítvány voltak.

A rendezvényen 130 regisztrált résztvevő vett részt, 26 tudományos előadás hangzott el, 6 videofilm, valamint 8 poszter került bemutatásra.

EVOKARST-SZIMPOZIUM POSTOJNÁN

A Szlovén Tudományos Akadémia Karsztkutató Intézete 2002. szeptember 17—21. között öt napos szimpoziумot rendezett Postojnán EVOKARST címmel a karsztek fejlődését a kezdetektől a megsemmisülésig vezérlő ill. befolyásoló folyamatok továbbképzés jellegű áttekintésére. A szimpoziумon 4 kontinens összesen 19 országának 80 képviselője vett részt; hazánkat 4 fő (dr. Korpás László, Korpásné Hódi Margit,

Takácsné Bolner Katalin és Zseni Anikó képviselte.

Az öt napos rendezvény előadói üléseinek gerincét az egyes témakörök legnevezebb, felkért szakemberei (köztük pl. Derek C. Ford, Wolfgang Dreybrodt és Arthur N. Palmer) által tartott ún. „kulcselőadások” alkották; melyek a karsztok, a karsztjelenségek és ezeken belül megkülönböztetetten a barlangok kialakulását, fejlődését általánosan befolyásoló közettani, szerkezeti és hidrológiai tényezőket, a lejátszódó fiziko-kémiai folyamatokat és azok modellezését, illetve a különféle vizsgálati módszereket tárgyalták. E témakörökhöz kapcsolódva a konferencia egyéb résztvevői részéről – akik között jelentős számban voltak egyetemeken és más kutatóhelyeken dolgozó fiatalok is – további 27 tanulmány illetve poszter került bemutatásra. Mindezek teljes anyagát a résztvevők már nyomtatott kiadvány formájában is kézhez vehették. A szimpoziium szakmai programját Szlovénia néhány jellemző karsztvidékének és azok különféle karsztjelenségeinek tanulmányozása egészítette ki (Postojnai-barlang-rendszer, Cerknisko-polje és térsége, a Világörökség részét képező Skocjani-barlang, a Trnovski-plató és a Canin-fennsík felszíni formakincse és karsztforrásai).

A résztvevők által egyöntetűen magas színvonalúnak és eredményesnek ítélt szimpoziium kiváló lehetőséget nyújtott a szakterület aktuális ismeretanyagának komplex áttekintésére; a karsztosodás témakörét a különböző tudományágak (geológia, geomorfológia, hidrológia, fizika, kémia, biológia) oldaláról megközelítő, s a világ más-más karsztterületeit ismerő szakemberek vélemény- és tapasztalatcseréjére.

Takácsné Bolner Katalin

EGY TALÁLKOZÓ MARGÓJÁRA

*"Vétkesek közt cinkos, aki néma"
(Babits Mihály)*

Szégyellem magam. Néma voltam akkor, mikor szólni kellett volna. Én csak ültem csendben és néztem a falon lefutó nyári "élményeket". Egy történet bontakozott ki egy egyszerű emberről, aki vágyott megismerni az ismeretlent, a sötétség birodalmát. Talán az ivóban hallott furcsábbnál, furcsább történeteket, anekdotákat különleges idegenektől, akik barlangászoknak nevezték magukat. Az ő beszélgetéseiből csipegettem el egy-egy befejezetlen mondatot, melyek csodákról és mesés kincsekről szóltak, amit csak abban a különleges világban lehet meglátni, megtapasztalni, átérezni. Vagy lehet, hogy egyszerűen csak az erdőt járva állt meg egy-egy percre a "pokol kapujánál", s hajtotta a kíváncsiság - Vajon milyen lehet ott lenni a Föld gyomrában? Vágyott oda.

Félt. Látszott rajta. Eszembe jutott az első túrám, mikor először hagytam magam mögött a napfényt. Én is féltém. Nekem szerencsém volt, neki nem. Nekem sisakot nyomtak a fejembe, és lámpát adtak a kezembe. Szóltak, beszéltek hozzám. Óvó kezek nyúltak felém mindenfelől, segítettek mikor kellett. Én igaz barátokra leltem ott lent. S visszavágytam. Őt filmezték.

Én csak bámultam a kivetítőt és néztem egy ember történetét, aki talán soha többé nem vágyik le Cseppkökirálynő csodabirodalmába. Szégyellem magam, mert csak csendben ültem akkor, mikor szólni kellett volna.

"A BARLANGI TÚRÁZÁS BIZTONSÁGI SZABÁLYAI:

III./15.

Könnyű túrán, vendégek és tanfolyami végzettséggel nem rendelkező barlangászoknak az egyéni alapfelszerelések terén az alábbi engedmények adhatók:

- a védősisak rögzítése egyszerű állsúly is lehet
- elegendő egy világító eszköz, melynél azonban a jól hordozhatóság, a megbízhatóság, a biztonságos haladáshoz elegendő fényerő, és a kellő üzemidő változatlanul követelmény"

Molnár Lajos
egy barlangász

HÍREK, KÖZLEMÉNYEK, HIRDETMÉNYEK

ÚJ KÖNYVEK, KIADVÁNYOK

A Bükki Nemzeti Park

Hegyek, erdők, emberek

Szerk.: Baráz Csaba

Kiadta a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság, Eger 2002. 621 p. 140 színes fotó, 90 szövegek közötti fotó, 150 ábra; melléklet: a nemzeti park színes áttekintő-, földtani- és vegetációs térképei.

A monográfia karsztos, barlangos fejezeteit *Ferenczy Gergely, Hevesi Attila, Kordos László, Regős József, Ringer Árpád, Sásdi László, Székely Kinga* (Társulatunk tagjai) írták.

Ára 3100 Ft, kapható korlátozott számban a Titkárságon.

Lascu, Cristian: Caves beyond time

Az igen jó nyomdatechnikával készült 176 oldalas könyv 155 színes fényképen mutatja be Románia legszebb barlangjait és karsztjait. A képanyagot viszonylag rövid kísérőszöveg egészíti ki angol nyelven. A kötet végén közli az egyes felvételek műszaki, felvételi adatait.

Ára 5000 Ft, kapható korlátozott számban a Titkárságon.

Barlangkutatók Szakmai Találkozója

A Barlangkutatók Szakmai Találkozásán, 2001-ben, Esztergomban elhangzott előadásokat tartalmazó, 155 oldalas kiadvány a Benedek Endre Barlangkutató és Természetvédelmi Egyesület gondozásában jelent meg.

Ára: 500 Ft, kapható a Titkárságon.

Egri Ferenc: Czárán Gyula és a Rézbányai vízi játékok (Kataraktália)

A 170 oldalas, fekete-fehér fotókkal és térképvázlatokkal illusztrált könyv a Nimfea Természetvédelmi Egyesület gondozásában jelent meg.

Ára: 1000 Ft, kapható korlátozott számban a Titkárságon.

A Csalhó-hegység 1:50 000 és a Fogarasi-havasok 1:60 000

méretarányú térképe a hátoldalon magyar nyelvű túraismertetővel.
A térképek 500—500 Ft-os áron kaphatók a Titkárságon.

Magyarország fokozottan védett barlangjai

A Mezőgazdasági Könyvkiadó 2003 januárjában jelenteti meg a *Magyarország fokozottan védett barlangjai* című könyvet (szerkesztette: Székely Kinga). A Tájékoztató mellékleteként, a kiadó kérésére könyvismertető szóróanyagot juttatunk el valamennyi tagtársunkhoz. A szórólapon szereplő ár 5900 Ft, amennyiben a könyv közvetlenül a kiadótól kerül megrendelésre.

Társulatunk azonban kedvezményes vásárlási lehetőséget (példányonként 1000 Ft kedvezmény) biztosít mindazon érdeklődőknek, akik legkésőbb **január 15-ig** személyesen vagy postán eljuttatják a Titkárságra a példányonkénti 4900 Ft összeget.

lapzárta után érkezett

TÉLI KUTATÓTÁBOR ÉS SZILVESZTER A BAKONYBAN

2002. december 27—2003. január 1.

A **Bakonyi Barlangkutató Egyesületek Szövetsége Téli Barlangkutató Tábor** és **Szilveszteri Buli** szervez a **Kab-hegyen**.

A tábor helye: a Kab-hegy csúcsán a szövetség kutatóháza (a kisebbik adótorony mellett), mely gépjárművel megközelíthető Szentgál felől a 8-as számú főútvonalon.

Munkahelyek: fő munkahely a Bakony legnagyobb vízgyűjtőterületével rendelkező **Zsófiapusztai-1. sz. víznyelő** ősi töbre, melynek újbóli kimarkoltatása és kiácsolása után már 6 méternyit sikerült előrejutnunk az omladékzónában. Másik fontos munkahely a **Bújó-lik** lesz, ahol a végponti szifont ostromoljuk. Nagy létszám esetén további feltáró munkák az Öreg-köves-, és az M1-es víznyelőbarlangokban lesznek.

Egyéb programok: a feltáró kutatások mellett lehetőség nyílik barlangtúrákra, karszterületet bemutató terepbejárásokra. Esténként diavetítéses előadások, és videofilm vetítés.

Ellátás, szállás: a részvétel díjtalan, étkezés egyénileg, naponta egyszeri meleg étel biztosított. Szállás a szövetség kutatóházában. A közeli Úrkút faluban posta és élelmiszer beszerzési lehetőség van. A kutatóházban főzési- és tisztálkodási lehetőség biztosított.

Egyéni felszerelés: hálózásák, munkaruha (overall), gumicsizma, fő- és tartalékvilágítás, tisztálkodó felszerelés, evőeszköz, tányér, pohár.

Szilveszteri Buli: zene és virsli központilag biztosítva, pezsgőt, italt és nőt hozz magaddal!

Jelentkezés és információ: 06-20/9730-256

Mindenkit szeretettel várunk a Bakonyban!

bakancs	☒	lámpa	☒
hátizsák	☒	karbidtartály	☒
hálózsák	☒	karbid	☒
sátor	☒	sisak	☒
derékalj	☒	overall	☒
főző	☒	aláöltözés	☒
edények	☒	beülő	☒
polár	☒	maillon	☒
Gore-Tex	☒	karabinerek	☒
tájéoló	☒	kantár	☒
GPS	☒	Stop-csiga	☒
könyv, térkép	☒	Croll	☒
bivakos bag	☒	Poignée	☒
köteles bag	☒	lépőszár	☒
nittes bag	☒	kötél	☒
kisbag	☒	kötélvédő	☒

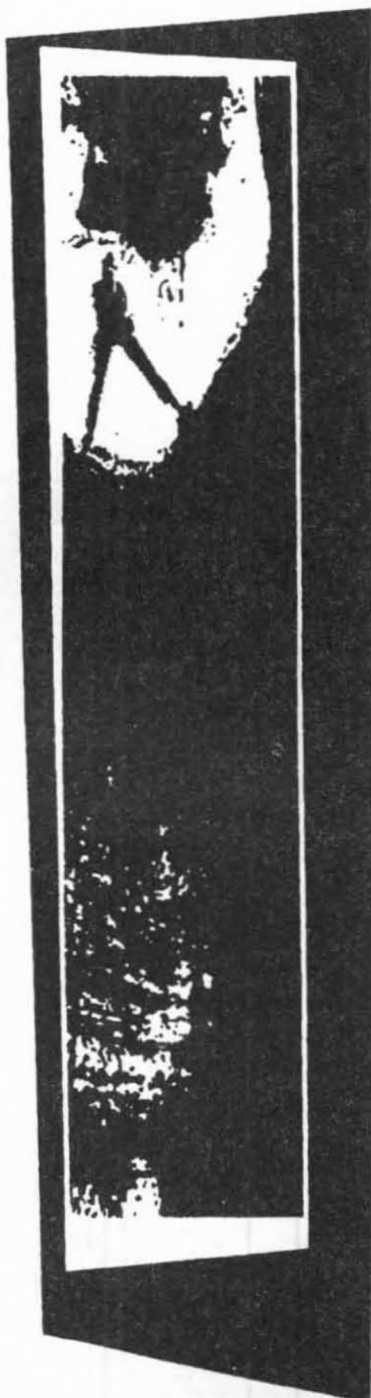

TENGERSZEM-SPORT

a Gortani-expedíció hivatalos támogatója

Budapest, VII. ker.
Dohány u. 29., Rákóczi út 32.
tel.: 322-1606, fax: 342-9551

www.tengerszem.hu

**MKBT-TAGOKNAK
7% KEDVEZMÉNY**

Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat
1025 Budapest, Pusztaszeri út 35.

NYOMTATVÁNY